

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

ΟΜΑΔΑ Α΄**ΘΕΜΑ Α1**

A.1.1. Να περιγράψετε το κλίμα μέσα στο οποίο βρήκαν έδαφος τα συνθήματα για την κρητική επανάσταση (1866).

Μονάδες 15

A.1.2. Ποιο ήταν το περιεχόμενο των μυστικών συμφωνιών που υπέγραψαν μεταξύ τους οι Δυνάμεις της Αντάντ για τον καθορισμό των ζωνών επιρροής τους στη Μέση Ανατολή κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου και ποιος ήταν ο χαρακτήρας τους;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α.** μετοχικές επιχειρήσεις
- β.** σχέδιο Μάρσαλ
- γ.** Εθνικό Συμβούλιο.

Μονάδες 15

A.2.2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α.** Το πρωτόκολλο της Πετρούπολης (23-3/4-4 1826) ουσιαστικά σήμαινε την απομάκρυνση από τις αρχές της Ιερής Συμμαχίας.
- β.** Η Συνθήκη του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913) καθορίζει με σαφήνεια τα σύνορα μεταξύ των συμμαχικών βαλκανικών κρατών.

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

- γ. Η Ιαπωνία παραμένει πιστή στη Γερμανία και κηρύσσει τον πόλεμο κατά της Αγγλίας (Αύγουστος του 1914).
- δ. Στα 1932 η Αγγλία για να αναζωογονήσει το εμπόριό της υποτιμά τη στερλίνα και στα 1934 ο Ρούσβελτ κάνει το ίδιο για το δολλάριο.
- ε. Τα τάγματα ασφαλείας τα επάνδρωναν Έλληνες συνεργάτες των Γερμανών και ήταν το εκτελεστικό όργανο των κατοχικών κυβερνήσεων.

Μονάδες 10**ΟΜΑΔΑ Β΄****ΘΕΜΑ Β1**

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να **περιγράψετε** τις αντιθέσεις που οδήγησαν στο συνέδριο του Βερολίνου (1878) και να **αναφέρετε** τις αποφάσεις του καθώς και τις συνέπειές του για την Ελλάδα.

Μονάδες 25

Στις 19 Φεβρουαρίου 1878 οι Ρώσοι επέβαλαν στους Τούρκους τη συνθήκη ειρήνης, τη γνωστή ως συνθήκη του Αγίου Στεφάνου. Με τη συνθήκη αυτή [...] δημιουργούνταν η λεγόμενη **μεγάλη Βουλγαρία**, που περιέκλειε στα όριά της τη Ρωμυλία, τη Β. Δ. Θράκη, τη Μακεδονία, κατά το μέγιστο μέρος της, και διχοτομούσε την ευρωπαϊκή Τουρκία. Το νέο σλαβικό κράτος, εκτεινόμενο από το Δούναβη ως το Αιγαίο, έμπαινε σε ρωσικός φραγμός κατά της Τουρκίας και περιέβαλε με ασφυκτικό κλοιό την Κωνσταντινούπολη, πρωτεύουσα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Σφοδρότατος αντίπαλος της λύσης που έδωσε η Ρωσία, με τη συνθήκη του Αγίου Στεφάνου, ορθώθηκε η Αγγλία, εκμεταλλευόμενη κατάλληλα τις δυσარέσκειες που δημιουργήθηκαν στα υπόλοιπα Βαλκανικά κράτη. Την

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

αγγλική αντίθεση κατά της συνθήκης αποδέχτηκε και η Αυστρία, απαντώντας ευνοϊκά στην αγγλική πρόταση για τη σύγκληση ευρωπαϊκού συνεδρίου, προς επίλυση των απορρεόντων προβλημάτων από την ρωσοτουρκική συνθήκη. Παρά την έντονη ρωσική αντίδραση, η Αγγλία επέμεινε σταθερά στις απόψεις της, γιατί έβλεπε να καταρρέει αιφνιδίως όλη η ισχύς που είχε αποκτήσει στη Μεσόγειο κατά τη δεκαετία 1869-1878. Πραγματικά, από την εποχή που κατόρθωσε να οικειοποιηθεί τη δ ι ώ ρ υ γ α του Σ ο υ έ ζ (1869), και ασφάλισε έτσι τον αυτοκρατορικό της δρόμο προς τις Ινδίες, η Αγγλία παρουσιαζόταν κυρίαρχη στη Μεσόγειο. Η απρόβλεπτη λύση του Ανατολικού Ζητήματος προς όφελος της Ρωσίας και η ραγδαία ισχυροποίηση της τελευταίας, ανέτρεπε τα αγγλικά σχέδια. Έτσι, η Βρετανική κυβέρνηση αντιμετώπιζε πλέον και το ενδεχόμενο ενός πολέμου.

[...] Εκτός από την Αυστρία, την αγγλική πολιτική συνεπικουρεί τώρα και η Γερμανία. [...] Με τη συνδυασμένη, λοιπόν, πίεση και των τριών Δυνάμεων, η Ρωσία αναγκάζεται να προσέλθει στην τράπεζα των διπλωματικών συζητήσεων και η συνθήκη του Αγίου Στεφάνου κηρύσσεται ανεφάρμοστη ως προς το άρθρο της, που δημιουργούσε τη «Μεγάλη Βουλγαρία». Κατόπιν τούτου, συγκαλείται από τις Δυνάμεις τον Ιούνιο του 1878 το Σ υ ν έ δ ρ ι ο του Β ε ρ ο - λ ί ν ο υ. [...]

Η κυβέρνηση Κουμουνδούρου, έχοντας σαν μόνο στήριγμά της την αόριστη υπόσχεση των Άγγλων, ότι στο μελλοντικό να συνέλθει συνέδριο θα ήταν πιθανό να εισακουστεί και η Ελλάδα, αποφάσισε να εκλέξει αντιπροσώπους της και να τους στείλει στο Βερολίνο.

(Τάσου Βουρνά, *Ιστορία της νεότερης Ελλάδας 1821-1909*, σσ. 483-484).

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που ακολουθούν και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να **διακρίνετε** τα αισθήματα που προκάλεσε στη διεθνή κοινότητα η αντίσταση του ελληνικού λαού στην ιταλική επίθεση του 1940 και να **αποτιμήσετε** τη συμβολή αυτής της αντίστασης στην τελική νίκη των συμμάχων.

Μονάδες 25

α. (Ο Αντρέ Ζιντ, υμνεί τον ελληνικό λαό).

[...] Γενναίε ελληνικέ λαέ! Καταλαβαίνετε τι είσαστε για μας σήμερα; Για πολλούς φοβερούς μήνες δεν είχαμε γνωρίσει παρά χρεοκοπίες, πικρίες, το γκρέμισμα των αιτιών της περηφάνιας μας, των ελπίδων μας [...] και ξαφνικά, σαν από το βάθος ενός πάρα πολύ αγαπητού παρελθόντος, η φωνή σας η πολυαγαπημένη, υψώνεται και κυριαρχεί αμέσως στους συγχυσμένους θορύβους της κόλασης. Με τι συγκινητική, σπαρταριστή προσοχή, με τι ευλάβεια την ακούμε! Αντιπροσωπεύετε για μας το θρίαμβο της παλικαρίσιας αρετής, της πραγματικής αξίας, εκείνης των ολιγαρίθμων. Και τι ευγνωμοσύνη αισθάνονται για σας, γιατί ξαναδώσατε σ' ολόκληρη την ανθρωπότητα εμπιστοσύνη, θαυμασμό, αγάπη κι ελπίδα στον άνθρωπο.

Επιστολή του Αντρέ Ζιντ προς τον Κ.Θ. Δημαρά, (31 Δεκεμβρίου 1940)

(Από το βιβλίο του Ροζέ Μιλιέξ, *Αφιέρωμα στην Ελλάδα, 1940-1944*, σσ. 47-48).

β. (Ο Πρωθυπουργός της Μεγάλης Βρετανίας σε τηλεγράφημά του προς τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας τονίζει):

Αι απειλαί και αι εκφοβιστικάί προσπάθειαι της Ιταλίας απεδείχθησαν ανίσχυροι προ του ηρέμου θάρρους

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

σας. Δι' ο και προσέφυγεν αύτη εις απρόκλητον επίθεσιν κατά της πατρίδος σας, αναζητούσα εις αβασίμους κατηγορίας την δικαίωσιν της επαισχύντου πράξεώς της. Ο τρόπος, κατά τον οποίον ο ελληνικός λαός, υπό την ανταξίαν αυτού ηγεσίαν σας, αντιμετώπισε τους κινδύνους και τας προκλήσεις των τελευταίων μηνών, προκαλεί τον θαυμασμόν του βρετανικού λαού δια την Ελλάδα. Αι μεγάλοι αρεταί του ελληνικού λαού θα τον στηρίξουν και κατά την παρούσαν δοκιμασίαν. Θα σας παράσχωμεν πάσαν δυνατήν συνδρομήν, θα πολεμήσωμεν μαζί σας τον κοινόν εχθρόν και μαζί θα μοιρασθώμεν την νίκην μας.

ΟΥΪΝΣΤΟΝ ΤΣΩΡΤΣΙΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ